

възбужда чуденъ къмъ тѣзи истина; а да *повлича* или покъртва — да владува надъ душата, като ѝ дава да почувствова сичката важность и сила на тѣзи истина. И тѣй за да настави, той трѣба да употреби *доказателства* или *додоводи*; за да са понрави, трѣба да жилюисва *правитѣ*; а за да *повлича*, трѣба да възбужда *страститѣ*. — (За *правитѣ* глед. Риториката на Аристотеля, кн. II. Гл. 12—17; а за *страститѣ* виждь у Квинтилиана *Inst.* кн. VI, и Цицерона *de orat.* кн. II.)

Г. Особно за *расположеніето* и *дикціята*.

* **Условія на *расположеніето*.** — Измамърванъето спомага на оратора да намѣрва или да открыва нѣщата, за които той иска да говори. *Расположеніе* му представя способъ да ги размѣстя, разпорежда и съединява едно съ друго. Успѣхътъ на рѣчта, казва Цицеронъ, зависи отъ формата която ѝ даватъ, и отъ способа както я предлагать: защото колкото за нѣщата, за матеріята на доказателствата — по лесно са разбира; но подиръ туй какво остава да правимъ съ искусството въ съчиненіето? Какво друго освѣнь: 1) Да захванемъ съ пристѣпъ, който да ни придобие благосклонность отъ слушателитѣ, да разбуди въ тѣхъ вниманіе и да имъ вдѣхне *расположеніе* за да имъ слушать съ присърце и снисхожденіе; 2) да изложимъ работата ясно и толкози кратко и впечатлительно, щото безъ трудъ да са разбира нейното състоиіе; 3) да утвърдимъ основателно доводътъ си и да опровергаемъ доводътъ на противника си съ *причины* (*raisons*) *правилни* и добръ *расположены*, тѣй щото съвкъй единъ да чувствува взаимна свързка на слѣдствіята съ началата; и 4) да свършимъ рѣчта си съ *заключеніе*, което да може прилично да *распали* или да *погаси* каквы-годѣ *страсти*.